

Stockholm den 27 december 2023

R-2023/1740

Till Socialdepartementet

S2023/02576

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 26 september 2023 beretts tillfälle att yttra sig över slutbetänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52).

Synpunkter

Advokatsamfundet delar utredningens uppfattning att bidragsbrott ska beivras och hänvisar här till sitt tidigare remissyttrande över delbetänkandet.¹ Advokatsamfundet har ingen erinran mot utredningens förslag att införa en bidragsspärr som sådan, men vill särskilt framhålla följande.

Införandet av den föreslagna bidragsspärren är, såsom utredningen anför, att jämställa med ett straff. Förslaget att införa en bidragsspärr innebär således en utökad straffrättslig påföljd. Advokatsamfundet delar därvid uppfattningen att bidragsspärren bör prövas av allmän domstol.

Enligt förslaget till lag om bidragsspärr på välfärdssystemets område ska emellertid undantag från ådömd bidragsspärr kunna medges efter beslut av myndighet, kommun eller arbetslöshetskassa (9 och 10 §§). Denna möjlighet inger betänkligheter ur rättssäkerhetshänseende. Det skulle enligt utredningens förslag således finnas två

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 6 oktober 2022 över delbetänkandet Stärkt arbete med att bekämpa bidragsbrott – Administrativt sanktionssystem och effektivare hantering av misstänkta brott (SOU 2022:37).

vägar för att kunna få bidrag trots en bidragsspärr beslutad av underrätt – dels genom överklagande av brottmålsdomen i allmän domstol, dels genom ansökan om undantag till beslutande myndighet, kommun eller arbetslöshetskassa. Det innebär att beslutande myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassa kan komma att tillämpa regelverket kring undantag olika. Med anledning av detta bör övervägas om lagstiftaren tydligare kan ange de kriterier som ska föreligga för att undantag ska medges.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander